

LJUBLJANSKI ŠKOFIJSKI LIST.

Št. VI.

1898.

Vsebina: 40. Litterae apostolicae, quibus B. Antonio Mariae Zaccaria Sanctorum honores decernuntur. — 41. Decretum S. R. C., quo festum S. Antonii Mariae Zaccaria pro universa ecclesia praescribitur. — 42. Decretum S. C. Concilii de Clericorum excommunicatione et ordinatione. — 43. 44. et 45. Tria decreta, quibus statuitur, facultates a S. Sede Ordinariis concessas ad successores transire. — 46. Poziv prem. g. knezoškofa na duhovščino. — 47. Cesarjeva vladarska petdesetletnica. — 48. Perijodična poročila za leto 1898. — 49. Razpis Schlackerjeve ustanove. — 50. Birna in kanonično obiskanje. — 51. Konkurzni razpis. — 52. Škofijska kronika.

40.

Litterae Apostolicae Leonis PP. XIII.,

quibus B. Antonio Mariae Zaccaria Clericorum Regul. S. Pauli et Virginum Angelicarum Fundatori Sanctorum honores decernuntur.

Leo Episcopus Servus Servorum Dei ad perpetuam rei memoriam.

Dilectus Domini Nostri Iesu Christi Discipulus, cum divino mentis excessu vidit *Hierusalem novam descendentem de Caelo, sicut sponsam ornatam viro suo*, audivit *vocem magnam de Throno dicentem — Ego sum A et Ω, initium et finis. Ego sitienti dabo de fonte aquae vivae gratis. Qui vicerit, possidebit haec, et ero illi, Deus, et ille erit mihi filius.*¹⁾ Qui vicerunt bibentes de fonte aquae vivae gratis, sunt Sancti, *habentes claritatem Dei et lumen simile lapidi pretioso tanquam lapidi iaspidis, sicut crystallum*²⁾: *fons aquae vivae* est Christus, qui salvandos salvat gratis, et Sanctorum suorum ministerio uti solet, ut praedestinos quot sunt, ad *novam Hierusalem* perducatur, nempe ad Tabernaculum Dei cum hominibus, ubi *absterget omnem lacrymam ab oculis eorum, et nova faciet omnia.*

Exultate igitur, filii dilectissimi, et novensilium Sanctorum, quos vobis proponit, et quorum patrocinio vos commendat Ecclesia, exempla suspicite, et alacriter imitari nitimini: Exultate, vos Itali praesertim, et Antonium Mariam Zaccaria, civem vestrum intuemini, qui amantissime vos, familias vestras, et Italiam universam e Caelo prospicit, ut cuncti sustollamini *in spiritu in montem magnum et altum.*

¹⁾ Apoc. cap. XXI, 2, 6, 7.

²⁾ Ibid. II.

Antonius Maria Cremonae natus est, nobili genere, anno exeunte MDII, patre Lazaro, matre Antonia Pescaroli, eximia probitatis femina. Haec, paulo post natum Antonium viro orbata, filioli dilectissimi institutioni totam se dedit, ut talis ille evaderet, qualem a Deo precatus erat. Nec maternae expectationi defuit Antonius, qui ab ineunte aetate futurae sanctitatis, quae sibi esset indicia, cuncta, prae se tulit; et praesertim rerum terrenarum despectum, Christianae pietatis cultum, et singularem in proximos caritatem. Quamobrem ferunt illum non raro, vix adolescentulum, ut pauperibus succurreret, suis se exuisse vestibus, ac cibis sibi paratis abstinuisse. Tanto autem Christianae paupertatis amore incensus est, ut vestes sericas, quas eius aetatis nobiliores ostentabant, nunquam induerit, et quae sibi e paterna haereditate obvenerant, matri libentissime donaverit, ut in pauperes illa largior esse posset. Ipse autem, ut novissimus e pauperibus, quae sibi necessaria erant, a genitrice demisse exorabat, magnopere cavens, ne quid peteret, aut sibi daretur, quod non solum non redundans, sed omnino non necessarium etiam superioribus videri posset.

Humanioribus litteris domi imbutus, primum Ticinum, deinde Patavium missus est, ut Philosophos et Medicos audiret; quod postquam maxima cum ingenii ac profectus laude praestitisset, in facultate medica Laurea insignitus, Cremonam reversus est, ut medicinam exerceret. Verum satis erat Antonium intueri, ut ad

sublimiora vocatum illum cuncti iudicarent, qui iam tum Cremonae tum Patavii Sancti nomen adeptus erat. Et revera nihil magis Antonius quam ecclesiasticam militiam optabat: sed, ut erat humillimus, ministerii gravitate atque altitudine terrebarur. Cunctationem abruptit frater ex Ordine Praedicatorum, doctrina et pietate insignis, Marcellus nomine, seque ipsum in Theologicis disciplinis magistrum fore pollicitatus est Antonio, qui Sacra in Studia vehementer incubuit, et tanto profectu, ut magistro ipsi admirationi fuerit. Divinam autem Scripturam in primis coluit, et Pauli Epistolis adeo delectatus est, ut illum tum doctrina tum vitae exemplis referre sibi proposuerit, et apud Dominum Nostrum Iesum Christum sibi intercessorem magnum exoraverit.

Nec Paulus clienti suo defuit. Nondum enim Antonius saeculares vestes exuerat, cum iam Cremonensibus in Sacri Apostolatus munere tantus apparuit, ut vehementer cuperent illum Sacerdotii ordine insigniri; tum ut eius beneficia latius manarent, tum ut Sacerdotalem dignitatem, gliscente vitio, fere despectam, iterum suspicerent homines, ac pro merito vererentur. Nec opinionem fefellit eventus; imo ipse eam Deus prodigio confirmare velle visus est. Etenim, cum primum litavit Antonius, mirabile quid accidit, quo Deus ostendere dignatus est, quantum hoc Propitiatore gauderet. Nam in Sanctissimae Hostiae elevatione, multo ille splendore circumfusus apparuit, et Angelorum cohors illum venerabunda circumcingere visa est, donec Sacras species assumpsit. Quo prodigio non tam confirmata est apud homines Antonii existimatio, quam eius humilitas, ac flagrans illud desiderium se pro cunctorum salute Christo omnium Redemptori vovendi.

Quod quanto caritatis ardore sit executus tum in spiritualibus, tum in temporalibus Cremonensium necessitatibus, nihil est opus singillatim persequi. Nam celeberrimi Cremonae historici unanimiter affirmant, domum Beati Antonii factam esse *miseriarum perfugium*, quemadmodum pectus eius erat *miserationis diversorium*. Hinc illum Cremonenses *Angelum suum* nuncupare consueverunt, et ita appellabant, quoties Antonium vel ad conciones audiendas, vel ad conscientiam expiendam, vel consilii aut subsidii causa adibant. Quo factum est, ut etiam *Pater patriae* sit appellatus, utpote qui Religionis, bonorum morum, publicae et privatae concordiae vindex statorque communi suffragio censeretur et esset.

Tunc ei in mentem venit tanta beneficia, quibus patriam ditaverat, in Italiam, imo in mundum universum propagare; quod cum fieri non posset, nisi alios adscisceret, de religiosa Sodalitate cogitare coepit, quae, auspica Ecclesia, in cleri populique reformationem totis viribus niteretur. Rem tantam, praesertim in illa temporum malignitate, exequi ac perficere difficillimum erat: at Paulus ob oculos Antonii versabatur; Paulum,

patronum suum, in corde ille gerebat: Pauli nomine Christum Crucifixum precibus ac lacrimis urgebat, ut votis suis propitius adesset. Nec multum moratus est Redemptor hominum amantissimus. Nam cum Mediolanum venisset Antonius et electissimum illum virorum pietate ac scientia illustrium conventum adiisset, qui *a Divina Sapia* nuncupabatur, a cunctis ita receptus est, quasi is esset, qui tandem statuere posset, quid facto opus esset, ut gravissimis malis occurreretur, quibus undique Ecclesia et Christiana Societas premebantur; cumque Antonius ipse de excogitata a se Sodalitate verba fecisset, plausere omnes, alacriterque statim se socios Antonio praebuerunt duo nobiles cives Mediolanenses, Bartholomaeus Ferrari et Iacobus Morigia, alter Sacerdotio iam auctus, alter dignissimus eo et cupidissimus.

His cum sociis Antonius a s. m. Clemente VII. humillimis precibus veniam postulavit novam constituendi religiosam familiam, quacum, spectatum finem, quem diximus, sub tutela S. Pauli et constanti eius imitatione consequeretur. Preces libentissime excepit Clemens, et litteris in forma Brevis datis die XVIII Februarii anno MDXXXIII, petitam gratiam, largitus est. Anno autem MDXXXV Paulus III Clementis Successor amplificatam iam Societatem iteratis Apostolicis litteris confirmavit, laudavit, multisque privilegiis auxit. Haec gloriosa illius Societatis initia sunt, quam S. Carolus Borromaeus et S. Franciscus Salesius admirati sunt, et de ea gratulati; quaeque prius in Insubriam et apud Allobrogos, deinde in Italiam aliasque nationes propagata, de Ecclesia optime merita est, et meretur, civilique etiam Societati maxime prodest christiana ac litteraria iuventutis institutione; multos denique viros extulit atque effert scientiarum laude insignes, praesertim naturalium quarum quanta sit, praesertim hac nostra aetate, necessitas, nedum utilitas, nemo non videt.

Haud multo post Antonius, ut Christianae puellarum educationi consuleret, hospitium illud, quod Mediolani instituerat piissima illa Guastallae Comitissa Ludovica Torelli, in Monasterium convertere satagit, idque generosae Matronae adeo suasit, ut illa statim ab Apostolica Sede eius rei facultatem impetrandam curaverit. Summus Pontifex, Paulus III, datis litteris in forma *Brevis*, anno MDXXXV. preces excepit, atque ita orta sunt illa Sacrarum Virginum Monasteria, quibus *Angelicarum* nomen est. Nam cum Sacris illis Virginibus S. Antonius facultatem fecisset nomen eligendi, quo compellari vellent, quaedam ex iunioribus divino veluti instinctu exclamavit *Angelicarum* nomen illarum coetui Virginum convenire, quod cum universae magnopere probassent, cognomentum illud sumptum est lubentissime, pollicitatione addita vitam se nomini dignam praestituras.

Angelicarum Virginum recessus, eos sapientissimis legibus S. Antonio moderante, in tantam existimationem brevi venerunt, ut inde aliarum Sacrarum Virginum

reformationis sumpta sint initia. Angelicas Sorores tanti faciebat S. Carolus Borromaeus, ut eas appellari consueverit „*il piu prezioso gioiello della sua mitra*“; praecepta autem, quibus regebantur Angelicae, totaque earum institutionis ratio multo usui fuerunt S. Francisco Salesio in mirabili illa foundatione Sororum, quibus a SS. Virginis Visitatione nomen est, Angelicarum Monasteria quidem, cum adhuc aetati nostrae profutura censeamus, ad Officium Nostrum pertinere visum est commendare. Quamobrem Laudensem Episcopum, illas ut in Dioecesi sua restitueret, vehementer hortati sumus.

Praeclarissimis hisce Institutionibus de Ecclesia optime meritis est Antonius, qui ut eas regeret, atque ab obtrectatoribus defenderet, qui non pauci iique potentes fuerunt, curas assiduas atque ingentes debuit impendere. Nihilominus, quasi vacaret, eodem tempore Cleri populique Mediolanensis reformationi ita consuluit, ut iure hac in re S. Caroli Borromaei Praecursor sit appellatus. Mediolani etiam, perinde ac Cremonae fecerat, non modo animabus, sed etiam corporibus consuluit, nec ullum excogitari potest aerumnae miseriaeque genus, quod arcere ille, aut saltem levare non cogitaverit. Nec solum Cremona et Mediolanum summa Antonii beneficia senserunt, sed etiam tota Dioecesis Vicentina, ad quam recreandam et reformandam a Cardinali Ridolfi vocatus fuerat.

Tot tantaque rerum gestarum laudes ab heroicis incliti viri virtutibus sunt repetendae, quas ex assidua Iesu Christi contemplatione ille hausit aluitque. Ut enim ait Scriptor eius vitae gravissimus, „*ex Passione Domini Nostri collectum sibi veluti myrrhae fasciculum inter animae ubera cum perpetuo deferret, submissum e caelo virtutum omnium perfectissimum exemplar inspiciebat, solum in eam rem obversus, ut fortia agendo et patiando eiusmodi imagini conformis evaderet.*“

Hinc assidua in B. Antonio rerum caelestium meditatio, hinc mirus ille, quo Sacrum celebrabat, fervor, immensumque Christi regni dilatandi studium, ex quo primus et divinae Hostiae adorationem in triduum solemnem, prout hactenus haud invalidis documentis, invexisse perhibetur; hinc tenerrima erga Virginem pietas, per quam se Crucifixus amari voluit: hinc poenitentia fere incredibilis cum innocentia angelica coniuncta: hinc summa humilitas, qua se infra peccatorum miserimos abiiciebat. Tantam virtutem etiam in terris Christus miris donis et charismatibus ornare atque extollere dignatus est.

At iam immortale praemium, florentem adhuc aetate manebat Antonium; qui, cum Guastallam vocatus esset, gravissimis discordiis vexatam, ut pacis auctor esset, gravi morbo corripitur. Mediolanum et suos cogitat, sed proxime moriturus maluit Cremonam, vicinorem urbem, deferri. Ibi in sapientissimae genitricis

complexu, quam propediem Caelum subituram praedixit, futuros Congregationis suae eventus aperiens inter effusas sodalium lacrimas, Sancti Pauli visu et adloquio, ut a gravissimis auctoribus traditum est, recreatus, cunctis Ecclesiae Sacramentis ferventissime atque humillime susceptis, placidissime, et quasi caelestes delicias prae libans, mortuus est die V. Iulii anno MDXXXIX, aetatis suae sexto post trigesimum.

Defunctum Antonium populus universus, summo Cleri consensu, inter Beatos Caelites statim veneratus est. Hinc reliquiarum eius cultus eximius; hinc imagines eius radiis aureolisque nitentes, super aras expositae; hinc constans Beati appellatio Antonio tributa, nec solum in Insubria et in Italia, sed etiam in nobilioribus Europae regionibus. At nonaginta quinque annos post eius obitum, quum promulgata essent celeberrima Urbani Decreta, Clericorum S. Pauli Congregatio ab eo cultu abstinendum censuit, etsi illum, non uno ex capite, Urbaniana Decreta videri possent non respicere. Vicit tamen summa S. Sedis Apostolicae observantia. Quod eo magis Barnabitarum laudi verti debet, quod aegre admodum Causa nobilissima, *per viam*, ut aiunt, *non cultus* expediri poterat. Verum cum inclitae memoriae Praedecessor Noster Benedictus XIV salubriter statuisset, in Causis antiquis *subsidiarias* quoque *probationes* excipi posse; studia Omnia sua Barnabitarum contulerunt, ut magna istiusmodi probationum copia, Causam sui Ordinis principem instruerent. Sed temporum iniuria usque ad annum MDCCCVIII Ordinaria Inquisitio absolvi non potuit, qua perfecta tandem s. m. Pius VII, anno insequente, Causae Commissionem signavit. Tum feliciter cunctis expletis, quae iure peragenda erant, de virtutibus quaesitum est, quas tandem heroicis declaravit s. m. Praedecessor Noster Pius IX, Caietae perduellium scelere cum exularet, die secunda Februarii anno MDCCCXLIX.

Interim, dum amantissimi B. Antonii filii proxime futuram super miraculis disceptationem instruebant, edita sunt quaedam S. Congregationis Decreta, quibus redintegrabatur cultus Beati Marinoni e Clericis Theatinis, necnon e Societ. Iesu Beatorum Martyrum Azevedo eiusque Sodalium, nuperrime vero illorum Heroum, qui Ecclesiam Christi in Anglia fuso sanguine illustrarunt: hinc Clericis Regularibus S. Pauli ad se pertinere visum est, ut eadem ratione Fundatoris sui gloriae prospicerent. Hinc, summa cum animi laetitia consecuti sunt, ut de eius cultus redintegratione apud S. Rituum Congregationem ageretur. S. Congregatio favit, Nosque eius scitum libentissime probavimus Decreto MDCCCXC die III Ianuarii, interque Beatos coli Antonium Mariam decrevimus. Anno secuto, Clerici S. Pauli Causam pro Canonizatione resumere aggressi sunt; rogantes insuper ut miracula pro eius Beatificatione proponenda valere possent ad Canonizationis effectum. Utrumque a s. Con-

gregatione probatum cum esset, Nos die XIII Maii anno MDCCCXCI Commissionem reasumptionis Causae B. Antonii Mariae Zaccaria propria manu signavimus, simulque indulsumus, ut miracula eiusdem Beati intercessionem a Deo obtenta post annum MDCCCXLIX proponi possent pro ipsius Canonizatione.

Tria autem ad hunc effectum proposita sunt miracula. Primum ordine propositionis accidit in Archidiecesi Bononiensi anno MDCCCLXXVI, cuidam Vincentio Zanotti, agricolae. Hic, vigesimo aetatis anno varicibus laborare coepit in crure sinistro. Varicibus successis ulcus, aestivo praesertim tempore atrox, tamque dolens, ut nulli labori operam dare posset Vincentius. Post aliquot annos hic Medico crurum videndum exhibuit, ut medicinam, quae morbum vinceret, pararet. Medicinam, quae morbum vinceret, nullam parari posse asseveravit Medicus (ulcus enim ex mala diatesi pendebat); quamobrem quaedam tantum praescripsit ad illud vel continendum, vel mitigandum idonea. Reipsa, inter alternas vices, morbus fere semper recruduit, donec, cum iam ad senectutem pervenisset aegrotus, deterrimus factus est, et gangraena imminere videbatur. Tunc ad Beati intercessionem confugit Vincentius, eumque ut demereat, preces novendiales init, quibus peractis melius se habere sensit, ulcusque ad cicatricem vergere perspexit. Triduanas preces addit, quibus expletis vires redeunt et alacriter ad gravissimos agriculturae labores, suis et amicis gratulantibus, redit. Ulcus sanatum esse solida testabatur inducta cicatrix.

Alterum accidit Cremonae anno MDCCCLXXIII, Paula Aloni nihil de valetudine sua queri debuit usque ad decimum quintum aetatis annum; quo tempore morbo satis gravi difficilisque diagnosis aegrotare coepit, quem Medici *reuma nervosum* dixerunt. Symptomata praecipua, nervorum contractiones, acerbi per totum corpus dolores, et aliquoties febris. Deinceps tumor pessimae indolis, primum in gutture, postea sub axillis erupit; quo chirurgica arte sanato, prior morbus atrocior factus est, et Paula gradiendi impos decumbere coacta est. Febris ardentissima, dolor in cunctis artubus, in capite autem, in nuca in renibus intolerabilis; vomitiones, deliquia, deliramenta, suffocationes. Spinitem dixerunt Medici, non modo insanabilem, sed leniri nesciam. Septennium solidum eo in statu transegerat miserima foemina, summa macie confecta, ut pelle et ossibus constare videretur, cum R. D. Carolus Crotti, eius Confessarius, auditis miraculis Ven. Antonii Zaccaria, eius imaginem et quasdam reliquias Paulae dedit, eamque ad bonam spem ita induxit, ut mulier fiducia plena novendiales preces inceperit. Cum exaudita non esset, nihil fiduciae amisit, et Antonium tandem exauditurum certa iugiter orabat. Iam extrema unctione munita fuerat, et Ecclesiae benedictionibus roborata proxime obitura videbatur, cum nescio quo impetu correpta, e lecto

surgere, conata est. Conatus felix! nam viribus statim receptis, non modo illico ambulare, sed multo fortique cibo vesci potuit; quae valetudo, qua numquam ante morbum usa erat, plurimos annos duravit.

Tertium miraculum Francisco Aloni, fratri Paulae accidit. Hic, ineunte aetate herpete laboraverat, puer cerebri inflammationibus, quae mentis aciem retulerunt, aliisque morbis pravum omnino corporis habitum significantibus. Quadraginta quinque annos natus, cum in crurum dexterum incidisset, illud fractum est. Diuturna cura convaluit, at in eodem crure supervenit tumor, qui primum plaga, deinde ulcus factum est teterrimum. In nosocomium Cremonense receptus, ut chronicus et insanabilis bis dimissus est. Accessit osteoperiostites. Tum, a cunctis derelictus, a sorore Paula opem imploravit. Haec, Ven. Antonii recordata, qui sibi iam moriturae adfuerat bono animo fratrem esse iubet, et Ven. Antonio per novendium cum fiducia supplicare. Paret Franciscus, cuius cruri Paula iam Reliquias Venerabilis admoverat, et novendialibus precibus expletis, omnino convaluit.

Quae miracula, nempe *instantanea perfectaque sanatio Vincentii Zanotti ab inveterato et insanabili ulcere in laevo crure; Paulae Aloni a chronico et incurabili affectione nervi centri spinalis; denique Francisci Aloni Cremonensis ex chronico inveteratoque ulcere in dextero crure*, cum de more ter expensa essent, primo in Congregatione antepreparatoria habita die XVII Decembris anno MDCCCXCV deinceps in Congregatione praeparatoria die 1. Septembris anno MDCCCXCVI, denique in Congregatione generali Coram Nobis coacta die XIV Ianuarii hoc vertente anno: Nos, auditis sententiis Venerabilium Fratrum Nostrorum S. R. E. Cardinalium nec non Consultorum, post exoratum in spiritu humilitatis divinum lumen, die XIV Februarii, Dominica in Septuagesima solemniter ediximus de tribus supra dictis miraculis *Constare*.

Reliquum erat, ut in generalibus S. R. Congregationis Domitiis dubium proponeretur: *An tuto procedi possit ad solemnem Beati Antonii Mariae Zaccaria Canonizationem*. Obstabat tamen Decretum diei XXIII Aprilis MDCCXLI, quo cautum est in causis, in quibus virtutes directis probationibus non nituntur, quatuor esse discutienda miracula. Nos autem, attenta Causae nobilitate, atque dignitate qua pollet Beatus, utpote incliti ac de Ecclesia optime meriti Ordinis conditor, a quarto miraculo proponendo Postulatores exemimus. Hinc die XXIII Februarii vertente anno, exceptis libentissime tum Venerabilium Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium, tum Consultorum Sententiis, iterum divino auxilio invocato, Dominica prima in Quadragesima solemniter decrevimus: *tuto procedi posse ad Beati Antonii Mariae Canonizationem*.

His peractis, morem libentissime gerentes tum Maiorum institutis, tum Praedecessorum Nostrorum exem-

plis, atque etiam ad augendam tanti eventus solemnitate, in Consistorio secreto habito die XIX Aprilis vertente anno, universos Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinales convocavimus, eorumque sententiam rogavimus. Qui, postquam Dilectus Filius Noster Cardinalis Caietanus Aloisius Masella, S. Rituum Congregationis praefectus, brevi quidem sed accurata oratione de gestis, virtutibus ac miraculis Beati Antonii, nec non de serie auctorum disseruisset, sibi mirifice placere responderunt, Sanctorum honores tanto Viro deferri. Tum, eadem die, convocato publico Consistorio dilectus Filius Balthassar Capogrossi-Guarna Nostrae Consistorialis Aulae advocatus pro eiusdem Beati Canonizatione eleganter peroravit, Nosque, ut ad eam deveniremus, humiliter supplicavit. Nos vero rei gravitatem, ac magnitudinem prae oculis habentes orationibus et ieiunio adhuc instandum esse censuimus, quo benignissimus Deus lucem suae claritatis super mentem nostram effundere, et in voluntate sua dirigere dignaretur. Curavimus deinde litteris a Sacra Concilii Congregatione datis, ut non modo viciniore Ven. Fratres Episcopi, sed remotissimi quoque, servatis servandis, hac de re certiores fierent, seque ad Urbem conferrent, ut, Divino Spiritu invocato, et ipsi sententiam suam aperirent, super Canonizatione Beati Antonii Mariae, et Beati Petri Fourier, quem illi sociavimus. Qui cum ex universo terrarum orbe plurimi convenissent, Causa plene cognita, tum ex iis quae gesta fuerant coram Nobis, tum ex documentis S. R. C., quorum exempla singulis tradi volumus, in semipublicum Consistorium coram Nobis coactum die XX Maii, convenerunt. Non modo Ven. Fratres Nostri S. R. E. Cardinales, sed Patriarchae, Primates, Archiepiscopi, Episcopi unanimi sententia ad hanc Canonizationem absolvendam Nos cohortati sunt. Cuius rei instrumenta a dilectis Filiis Sedis Apostolicae Notariis publice confecta, in Tabularium S. R. C. relata sunt.

Pro solemnibus vero huius Canonizationis celebratione diem statuimus XXVII mensis Maii, qua recolitur Iesus, *Salutis humanae Sator, voluptas cordium, Orbis redempti Conditor, Victor triumpho nobili ad dexteram Patris sedens*. Indictis interea ieiunio, statutisque Ecclesiis ad Sacras Indulgentias lucrandas, hortati sumus omnes Christifideles, ut, animis recte comparatis, ad tantam solemnitate accedentes, largiorem caelestium beneficiorum copiam acciperent.

Illud etiam visum est tum ut Fidelium quam plurimorum desiderii satisfaceremus, tum etiam ad Maiestatem Ritus augendam, illum in maximo totius orbis templo celebrari, iuxta antiquissimum morem, quem temporum tristitia, et luctuosissima Christi Vicarii captivitas compulerunt intermittere. Cum enim imperscrutabili Dei iudicio haec duret captivitas, non inopportuna iudicavimus, Fideles coram ipso Sanctorum Apostolorum Sepulcro ferventiores ingeminare preces, ut Deus

tandem vel convertere Sanctae Ecclesiae inimicos, vel humiliare dignetur.

Statuta itaque faustissima dies cum advenit, omnes tum Saecularis tum Regularis Cleri Ordines, singuli Romanae Curiae praesules, et Officiales, cuncti Venerabiles Fratres Nostri S. R. E. Cardinales, Patriarchae, Primates, Archiepiscopi, Episcopi ad numerum circiter tercentorum convenerunt, quibus praeeuntibus solemnibus Supplicatione Nos ingressi sumus Vaticanam Basilicam magnificentissime ornatam. Tunc dilectus Filius Noster Cardinalis Caietanus Aloisi-Masella S. R. C. Praefectus, Canonizationi procurandae praepositus, perorante dilecto Filio Balthassare Capogrossi-Guarna Nostrae consistorialis Aulae Advocato, vota Nobis precesque detulit Sacrorum Antistitum, nec non universi Barnabitarum Ordinis et Sororum Angelicarum, ut Beatum Antonium Mariam Sanctorum honore decorarem; cumque iterum, et tertio iisdem ferventer institissent et votis et precibus, Nos divini Spiritus lumine humiliter invocato, ad honorem Sanctae et Individuae Trinitatis, ad Catholicae Fidei incrementum et decus, Auctoritate Domini nostri Jesu Christi, Sanctorum Apostolorum Petri et Pauli, et Nostra matura deliberatione et *voto* Venerabilium Fratrum Nostrorum S. R. E. Cardinalium, Patriarcharum, Primatum, Archiepiscoporum, Episcoporum consilio, praedictum Antonium Mariam Presbyterum, Clericorum regularium S. Pauli, atque Virginum Angelicarum Fundatorem, Sanctum Confessorem esse declaravimus.

Cui eodem Decreto sociavimus Petrum Fourier de Mataincouria, Sacerdotem Lotharingum Generalem et Reformatorem Congregationis Salvatoris Nostri nuncupatae, Ordinis Canonicorum regularium S. Augustini, et Institutorem Monialium Congregationis titulo *Dominiae Nostrae* et regula eiusdem S. Augustini, et ipsum virtutum et miraculorum gloria insignem.

Memoriam Sancti Antonii Mariae Zaccaria quotannis die V Julii in Martyrologio referri mandavimus, et cunctis fidelibus, qui Eius dicta die exuvias venerati fuerint, Indulgentiam septem annorum totidemque quadragenarum perpetuo largiti sumus. Gratiis deinde Deo Optimo Maximo humiliter actis, coram Nobis sacrum solemne operante Venerabili Fratrem Nostro Cardinali Aloisio Oreglia, Episcopo Ostiensi et Veliterno, Sacri Collegii Decano; Nos, post Evangelii lectionem, Clerum populumque universum allocuti sumus, hortantes vehementer, ut Sanctorum Apostolorum Petri et Pauli intercessionem, et illam novensilium Sanctorum pleni fiducia implorarent, in iis praesertim Ecclesiae necessitatibus. Denique plenaria Indulgentia cunctis adstantibus effusissimo cordis affectu impertita, Apostolicas hasce Litteras, manu nostra et S. R. E. Cardinalium signatas, sub Plumbo expediri mandavimus.

Audivistis, filii dilectissimi, ab Apostolo dilecto, quae quantaque sint gaudia novae Hierusalem, *victo-*

ribus a Christo praeparata; iis scilicet, qui Christum ipsum induentes, de mundo, de carne, de tenebrarum potestatibus triumpharunt, exhibentes corpora sua hostiam viventem, sanctam, Deo placentem, quique saeculo conformari noluerunt, et probaverunt, quae sit voluntas Dei bona et beneplacens et perfecta.¹⁾ Nam timidus et incredulus et execratus, et homicidus et fornicatoribus, et veneficis, et idololatris, et omnibus mendacibus, pars illorum erit in stagno ardenti, igne et sulphure.²⁾

Animadvertite autem filii dilectissimi, stagnum ardens igne et sulphure partem esse non solum incredulorum, execratorum, homicidarum, fornicatorum, mendacium, sed etiam timidorum. Ut ergo victoria nos ad adeptionem *montis magni et alti* perducat, non vanis cogitationibus et sterilibus desideriis, sed tota mente, toto corde, totis viribus contra saeculum certemus oportet; nihil dissimulantes, nihil formidantes, mortemque ipsam magni et suavis praemii loco ducentes, quando illam pro vera animae nostrae libertate et dignitate, pro Christo, pro Ecclesiae iuribus et legibus oppetere contingat.

Ubique contra sanctissima haec et augustissima nomina et res bellum geritur atrocissimum: in Italia autem illud et tetrius est et indignius; in Italia, inquam, ubi Christus Regni sui Sedem posuit principem, quam minuisse sacrilegi homines ita gloriantur, ut nefandum facinus solemnium civili ritu, ceu maximos patriae, imo humani generis

¹⁾ Rom. cap. XII. 1, 2. — ²⁾ Apoc. cap. XXI, 8.

fastus, celebrare, et immani elato, prope eversam Crucem, monumento perennare non vereantur. Adsit Deus Optimus Maximus; et, intercedente Sancto Antonio Maria, Causae Nostrae faveat: coeptis vestris, nobilissimi Italorum, qui pro Christo et Ecclesia strenuissime certatis, nec *insipientium errore traducti, excidistis a propria firmitate.*¹⁾

Omnibus itaque, quae inspicienda erant, bene pensis, certa ex scientia et Auctoritatis Nostrae plenitudine, omnia et singula praedicta confirmamus, roboramus, atque iterum statuimus, universaeque Ecclesiae Catholicae denuntiamus: mandantes, ut earundem praesentium transumptis sive exemplis etiam impressis, manu alicuius Notarii subscriptis, et sigillo Viri in ecclesiastica Dignitate constituti munitis, eadem prorsus fides habeatur, quae hisce Nostris Litteris praesentibus haberetur, si exhibitae atque ostensae forent.

Si quis vero paginam hanc Nostrae definitionis, decreti, mandati, relaxationis et voluntatis infringere, vel temerario ausu contraire, aut attentare praesumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, et Sanctorum Petri et Pauli Apostolorum eius, se noverit incursum.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicae Millesimo Octingentesimo Nongesimo Septimo, VI Kalend. Iunias, Pontificatus Nostri Anno XX.

Ego LEO Catholicae Ecclesiae Episcopus.

¹⁾ Pet. Epist. 2, cap. III, 17.

41.

Decretum S. R. C.,

quo festum S. Antonii Mariae Zaccaria Conf. in universa ecclesia celebrandum praescribitur.

Urbis et Orbis.

Ad humillimas preces Rmi. P. Aloisii Cacciari, Procuratoris Generalis et Postulatoris Congregationis Clericorum Regularium S. Pauli Barnabitarum, ab infra-scripto Cardinali S. R. Congregationi Praefecto relatas, SSmus. Dnus. Noster Leo PP. XIII., ex ipsius S. Congregationis consulto, concedere dignatus est, ut, translato in diem 7. Julii, vel hac impedita, in primam diem subsequentem liberam iuxta rubricas, festo assignato Ss. Cyrilli et Methodii PP. CC., alterum festum natalitium S. Antonii Mariae Zaccaria Confessoris cum Officio de Commun. Conf. non Pont. et lectionibus I. Nocturni de Script. occ., et II. et III. Nocturni, Oratione ac Missa

propriis, iam approbatis et concessis praedictae religiosae Congregationi, die 5. Julii ab universa Ecclesia sub ritu duplici minori post annum 1898 singulis annis recolatur. Insuper idem Ssmus. Dnus. Noster supradictum Officium cum Missa de S. Antonio Maria Zaccaria sub praedicto ritu in Calendario Universali et in novis editionibus Breviarii et Missalis Romani deinceps inscribi mandavit. Contrariis non obstantibus quibuscumque.

Die 11. Decembris 1897.

*Camillus Card. Mazzella, S. R. C. Praef.
Diomedes Panizi, S. R. C. Secretarius.*

Decretum S. Congregationis Concilii

de Clericorum excardinatione et ordinatione.

A primis Ecclesiae saeculis plura Sacra Concilia decreverunt, quod recentius confirmavit Tridentinum *cap. 8, sess. 23 de reform.*, neminem nisi a proprio Episcopo posse ordinari.

Proprius autem alicuius Episcopus, iuxta ea quae praefinivit in primis Bonifacius VIII in Sexto Decret. *cap. Cum nullus, De tempore Ordin.* intelligitur in hoc casu Episcopus de cuius dioecesi est is, qui ad ordines promoveri desiderat, oriundus, seu in cuius dioecesi beneficium obtinet ecclesiasticum, seu habet (licet alibi natus fuerit) domicilium in eadem. Deinde cum consuetudo invaluerit, ut Episcopi familiares suos, etsi alienae dioecesis, sacris initiarent, et sancta Tridentina synodus *cap. 9, sess. 23 de reform.* id certis sub conditionibus probaverit, obtinuit, ut tribus prioribus titulis, originis, domicilii et beneficii, quibus ius fiebat Episcopis aliquem ad ordines promovendi, quartus quoque accenseretur, scilicet familiaritatis. Cum autem de huiusmodi titulis disceptaretur, Innocentius XII app. litt. incipientibus *Speculatores* datis die 4^a nov. 1694, determinavit ac constituit quo sensu et extensione iidem essent accipiendi ad eum effectum, ut quis proprius fieret alicuius Episcopi subditus, quo legitime ordinari valeret. Quae constitutio ut suprema lex deinde habita est, eaque duce omnes quaestiones diremptae.

Verum nostris temporibus novae contentioni frequens se praebuit occasio. Pluribus enim in locis usu receptum est ut clerici, qui e sua dioecesi digredi et in alia sibi sedem constituere desiderarent, excardinationem, quam vocant, id est plenam et perpetuam dimissionem a suo Ordinario peterent; eaque innixi in alia dioecesi incardinationem seu adscriptionem implorarent: qua obtenta, eo ipso ut proprii novi Episcopi subditi ad ultiores ordines suscipiendos admitterentur. Quae agendi ratio, ubi caute prudenterque adhibita fuit, absque querelis processit, sed nonnullis in locis, ubi necessaria cautio defuit, controversiis et abusibus viam saepenumero patefecit.

Quapropter Emmi S. C. Concilii Patres, rebus omnibus mature perpensis, praesenti generali decreto haec statuenda censuerunt:

1° excardinationem fieri non licere nisi iustis de causis, nec effectum undequaque sortiri, nisi incardinatione in alia dioecesi executioni demandata.

2° incardinationem faciendam esse ab Episcopo non oretenus, sed in scriptis, absolute et in perpetuum,

id est nullis sive expressis sive tacitis limitationibus obnoxiam; ita ut clericus novae dioecesi prorsus mancipetur, praestito ad hoc iuramento ad instar illius quod Constitutio *Speculatores* pro domicilio acquirendo praescribit.

3° ad hanc incardinationem deveniri non posse, nisi prius ex legitimo documento constiterit alienum clericum a sua dioecesi fuisse in perpetuum dimissum, et obtenta insuper fuerint ab Episcopo dimittente, sub secreto, si opus sit, de eius natalibus, vita, moribus ac studiis opportuna testimonia.

4° hac ratione adscriptos posse quidem ad ordines promoveri. Cum tamen nemini sint cito manus imponendae, officii sui noverint esse Episcopi, in singulis casibus perpendere, an, omnibus attentis, clericus adscriptus talis sit, qui tuto possit absque ulteriori experimento ordinari, an potius oporteat eum diutius probari. Et meminerint quod sicut *nullus debet ordinari qui iudicio sui Episcopi non sit utilis aut necessarius suis Ecclesiis* ut in *cap. 16, sess. 23 de reform.* Tridentinum statuit; ita pariter nullum esse adscribendum novum clericum, nisi pro necessitate aut commoditate dioecesis.

5° quo vero ad clericos diversae linguae et nationis, oportere ut Episcopi in iis admittendis cautius et severius procedant, ac numquam eos recipiant, nisi requisiverint prius a respectivo eorum Ordinario, et obtinerint, secretam ac favorabilem de ipsorum vita et moribus informationem, onerata super hoc graviter Episcoporum conscientia.

6° denique quoad laicos, aut etiam quoad clericos, qui excardinationis beneficio uti nequeunt vel nolunt, standum esse dispositionibus const. *Speculatores* quae, nihil obstante praesenti decreto, ratae ac firmae semper manere debent.

Facta autem de his omnibus relatione SSmo Domino Nostro per infrascriptum Cardinalem S. C. Concilii Praefectum, Sanctitas Sua resolutionem Em. Patrum benigne approbare et confirmare dignata est, contrariis quibuscumque minime obstantibus.

Datum Romae ex aedibus S. C. Concilii die 20. Iulii 1898.

A. Card. Di Pietro S. C. Concilii Praefectus.

† Beniaminus Arch. Nazianzenus, Pro Secret.

Decretum

*quo statuitur facultates habitualiter concessas non perire morte Ordinariorum,
quibus concessae fuerunt.*

Feria IV, die 24. Novembris 1897.

In Congregatione Gen. S. Rom. Univ. Inquis. habita ab Emmis ac Ris DD. Card. in rebus fidei et morum Gen. Inquisitoribus, iidem Emi Patres, rerum temporumque adiunctis mature perpensis, decernendum censuerunt: Supplicandum SSmo, ut declarare seu statuere dignetur, facultates omnes speciales, habitualiter a S. Sede Episcopis aliorumque locorum Ordinariis concessas, non suspendi vel desinere ob eorum mortem vel a munere cessationem, sed ad successores Ordinarios transire ad formam et in terminis decreti a Sup.

hac Cong. editi die 20. Februarii 1888 quoad dispensationes matrimoniales.

Insequenti vero feria VI, die 26. Novembris 1897, in solita audientia R. P. D. Assessori S. O. impertita, facta de his omnibus SSmo D. N. D. Leoni Div. Prov. PP. XIII. relatione, Sanctitas Sua Emorum Patrum resolutionem approbavit, atque ita perpetuis futuris temporibus servandum mandavit, contrariis non obstantibus quibuscumque.

I. Can. **Mancini S. R. et U. Inq. Notarius.**

Facultates omnes speciales habitualiter

a S. Sede Episcopis concedi solitae in posterum committuntur Ordinariis locorum.

Feria IV, die 20. Aprilis 1898.

Postquam per Decretum huius Supremae Sacrae Congregationis in Fer. IV. die 24. Nov. 1897 declaratum fuit facultates omnes speciales habitualiter a S. Sede Episcopis aliisque locorum Ordinariis concessas non suspendi eorum morte vel cessatione a munere, sed ad successores Ordinarios extendi, ad formam Decreti S. Officii Fer. IV diei 20. Februarii 1888 pro dispensationibus matrimonialibus; propositum fuit eidem huic S. Congregationi dubium, utrum expediat in posterum eliminare facultates *durante munere*, quae ut plurimum Vicariis Capitularibus conceduntur.

Porro in congregatione Generali S. R. et U. Inquisitionis habita ab EE.mis et RR.mis DD. Cardinalibus in rebus fidei et morum Inquisitoribus Generalibus, praefato dubio diligenter expenso, praehabitoque RR. DD. Consultorum voto, iidem EE.mi ac RR.mi Patres rescribendum mandarunt:

Clausulam »durante munere« esse supprimendam et in ceteris standum formae decreti iam

lati die 20. Februarii 1888 num. 1.º et 2.º, at iuxta modum, idest:

„1.º Facultates omnes habituales in posterum committendas esse Ordinariis Locorum.

2.º Appellatione *Ordinariorum* venire Episcopos, Administratores seu Vicarios Apostolicos, Praelatos seu Praefectos habentes jurisdictionem cum territorio separato, eorumque Officiales seu Vicarios in spiritualibus generales, et sede vacante Vicarium Capitularem vel legitimum Administratorem.“

Subsequenti vero Feria VI, die 22 eiusdem mensis Aprilis 1898, in solita audientia R. P. D. Adessori impertita, facta de his omnibus SS.mo D. N. Leoni Div. Prov. Pp. XIII relatione, SS.mus resolutionem EE.morum Patrum adprobavit, contrariis non obstantibus quibuscumque.

I. Can. **Mancini S. R. et U. Inquis. Not.**

Etiam Facultates habituales

a S. Sede Episcopo concessae ante diem 24. Nov. 1897 exerceri possunt ab Ordinario.

Fer. IV, die 22. Iunii 1898.

Suprema haec Congregatio in Fer. IV die 24. Novembris 1897 decrevit etc. (ut supra sub num. 44 h. p.) Hinc propositum fuit eidem huic S. Congregationi dubium: *Utrum concessiones iam factae anteceder*

Episcopis ab Apostolica Sede intelligi debeant in sensu praefati Decreti.

Porro in Congregatione Generali S. R. et U. Inquisitionis habita ab EE.mis DD. Cardinalibus in rebus

fidei et morum Inquisitoribus Generalibus, praefato dubio diligenter expenso, praehabitoque RR. DD. Consultorum voto, iidem EE.mi ac RR.mi Patres rescribendum mandarunt:

Declarationem S. Officii, factam circa facultates concedendas vi Decreti Fer. IV diei 24. Novembris 1897, extendendam esse ad facultates iam antecesser concessas, facto verbo cum Sanctissimo.

Subsequenti vero Sabato die 25. eiusdem mensis Iunii 1898, in solita audientia R. P. D. Adessori impertita, facta de his omnibus SS.mo D.no N.ro Leoni Div. Prov. Pp. XIII relatione, SS.mus resolutionem EE.morum Patrum adprobavit, contrariis non obstantibus quibuscumque.

I. Can. *Mancini S. R. et U. Inquis. Not.*

46.

Poziv častiti duhovščini.

Ljubljanski dogodki zadnjih dni so nam pokazali veliko nevarnost, katera preti milemu našemu slovenskemu narodu. Velika večina visokošolcev se je izrekla proti temu, da na krščanski podlagi osnujejo svoje javno delovanje. Starejši in zrelejši možje jih niso zavrnil, marveč so njihove izjave vsaj deloma odobraval in nazdravljali svobodno mislečim dijakom, da, še celo pisalo se je, da ne zasluži biti akademik in ni vreden akademične svobode, kdor si dá pri iskanju resnice delati ovire, ki resnice ne išče, ampak si jo dá diktirati in ki si dá ukazovati, po kakih principih bo uravnaval vse svoje delovanje in nehanje. Poleg tega se je sklenilo, naj se dijaštvo organizira, ter o počitnicah napravlja razne shode za ljudstvo, da zaseje svoje ideje med narod.

Vsi ti pojavi so mi segli globoko v dušo. Tolaži me samo to, da naši visokošolci ne vidijo povsem točno, kaj pomenijo te njihove izjave, da namreč ž njimi odklanjajo od sebe ne samo delo odrešenja, ampak sploh vsako oblast Božjo nad človekom. Dosledno bi se s tem tajila zgodovinska resnica, da je Gospod Jezus Kristus resnično pravi Bog in pa naravna resnica, da je Bog. Mislim, da visokošolcem, vsaj večini, ni jasno, kako globoko segajo njihove izjave.

Ali od kod tako kriva in za mili naš slovenski narod tako pogubna, ker neresnična, načela? Teh načel naši dijaki niso vsrkali doma v hiši svojih vernih starišev, ampak v šoli, v gimnaziji in na vseučilišču. Biti mora torej v naših avstrijskih srednjih in visokih šolah mnogo pravi vzgoji, pravi znanosti, po-

gubnega, mnogo krščanstvu sovražnega. Na to moramo obrniti svojo pozornost in pozornost milega nam naroda, ako mu hočemo koristiti in sinove njegove, katere daje šolat z zaslužkom krvavih svojih žuljev, obvarovati časnega in večnega pogina.

Bili so v Ljubljani tudi župani iz vseh slovenskih pokrajin. Res kaj veličastno je bilo, da so se vsi poklonili Njegovemu Veličanstvu in se vneli za obrambo pravic slovenskega naroda. Sklenilo se je, da se hočejo tudi župani organizirati. Vse to je lepo, ker z združenimi močmi se more mnogo doseči: ali strah me navdaja, če pogledam na dijaški shod in na govore, ki smo jih pri tej priliki čuli, ko vidim, da ravno tisti možje stoje na čelu organizacije naših županov. Pozor torej, dragi moji sobratje, da za časa preprečimo nevarnosti, ki bi tudi od te strani mogle pretiti krščanskemu narodu slovenskemu. Mirno in modro pazimo na vse to gibanje in podučimo narod, posebno občinske odbornike in krepke, pametne naše župane. Čuvajmo se strasti, nikar ne sumničimo, nikar ne upotrebjavajmo zaničljivih imen: liberalec, brezverec, ker s tem bi mnoge žalili in nepotrebno od sebe odbijali, ampak mirno, prijazno jih podučimo.

Ni pa dosti, da samo opozarjam na nevarnosti, na temne oblake, ki se kopičijo na obzorju mile naše slovenske domovine, ampak treba tudi delati in žrtvovati. Da bo pa delo naše enotno in da mu označena namera zagotovi uspeh, prosim Vas vse, da na prihodnjih pastoralnih konferencah razpravljate in sklepate o teh le vprašanjih:

1. Kako bi mogli priti do katoliške gimnazije? Od kod potrebna sredstva? Jaz mislim to-le: Vsaj polovica naroda naj žrtvuje po 1 kr. na mesec in prav kmalo moremo s prvim razredom začeti. Mislim, da je to mogoče, ako se vi, dragi sobratje, za stvar zavzamete in jo ljudstvu razložite. Ustanovila bi se potem bratovščina, v kateri bi člani vplačevali po 1 kr. mesečno, da se osnuje in vzdržuje katoliška gimnazija, kakoršno imajo n. pr. v Briksenu, Lincu, Gradcu.

2. Ali bi mogli v letih 1899 in 1900 imeti sveti misijon po vseh župnijah naše škofije, ali pa vsaj v vsaki dekaniji v tolikih župnijah, da bi se mogli udeležiti vsi verniki. Delali bi vsi naši izvrstni in goreči redovniki, sodelovali pa mi svetni duhovniki po njihovem načrtu; odbrali bi se najboljši govorniki v dekaniji, ter bi šli od župnije do župnije, drugi bi pa spovedovali. Glavni namen temu misijonu bi bil, razjasnjevati večne resnice, da je Bog, da je naša duša neumrjoča, da je Jezus Kristus Sin živega Boga, da bo sodba in po sodbi srečna ali nesrečna večnost, pa pomen katoliške cerkve gledé vseh teh resnic. Mislim, da bi s tako prenovitvijo vsega naroda zaprli

pot vsem pogubnim nakanam. V Rimu žele, da se na ta način zaključi devetnajsto stoletje, zato tudi jaz želim in bom pridno sodeloval.

3. Želim za naše akademično izobražene može dober življenjepis Gospoda našega Jezusa Kristusa, kakor ga je spisal n. pr. v francozkem jeziku P. Didon, „Jesus Christ“ (2 zvezka), ali v nemškem Grimm, „Leben Jesu“ (8 zvezkov), Meschler „Betrachtungen“ (2 zvezka). Kdor prestavi, in sicer v lepem jeziku, delo Didonovo, dobil bo od mene za vsak zvezek po 100 kron; kdor pa mi ta življenjepis sestavi bolj samostalno po načinu Grimma, samo bolj kratko (dva do tri zvezke) in vporabi divne nazore Meschlerjeve, dobil bo od mene 800 kron. Meni poslane rokopise bom dal pregledati in natisniti na svoje stroške.

Na delo torej! Vse na čast Božjo in vsestransko korist krščanskega našega slovenskega naroda. Predloge in misli dekanijskih konferenc o prvih dveh točkah želim dobiti vsaj do konca oktobra; ponudbe o tretji točki pa čim preje. — Z Bogom!

V Ljubljani, dné 30. avgusta 1898.

† Anton Bonaventura
knez in škof.

47.

Cesarjeva vladarska petdesetletnica.

Gledé praznovanja *petdesetletnice vladanja Njegovega apostolskega Veličanstva cesarja Franca Jožefa I.* po ljubljanski škofiji se ukazuje naslednje:

Za praznovanje se določa 9. oktober t. l., to je nedelja po imendanu Nj. Veličanstva, ki naj se praznuje tako-le:

1. V predvečer tega dné naj se slovesno zvoni pol ure po vseh cerkvah cele škofije.

2. V nedeljo naj se opravi ob času duhovnega farnega opravila slovesna sv. maša s pridigo, primerno prazničnemu dnevu.

3. Po slovesni sv. maši naj se zapoje Te Deum in zvonovi naj svečanostno zvoné.

4. Popoldne naj se izpostavi Presv. Rešnje Telo, da ljudstvo po celi škofiji skozi eno uro moli pred Najsvetejšim za njegovo Veličanstvo ter se zahvaljuje vsemogočnemu Bogu ob tej izredni slavnosti.

5. Od 1. septembra do konca decembra t. l. naj jemljejo vsi duhovniki pri vsaki sv. maši ritu permittente mesto prve zapovedane oracije (št. 18 oziroma št. 4) oracijo pro Imperatore (št. 6).

48.

Perijodična poročila in izkazi za leto 1898.

Velečastiti gospodje duhovni pastirji se vabijo, da vpošljejo najpozneje do 1. novembra tega leta potom dekanijskih uradov knezoškofijski pisarni za leto 1898. običajna perijodična poročila in izkaze, in sicer:

1. o številu duš v posameznih duhovnijah,
2. o številu potrebnih direktorijev in šematizmov za leto 1899,
3. o številu prebivalstva po veroizpovedanju,

4. o premembah poštnih postaj, h katerim pripadajo posamezne duhovnije, istotako o telegrafičnih postajah.

5. o okrajnih in krajnih šolskih nadzornikih, če so duhovniki,

6. o pogreških, ki so se morda vrinili v letošnji škofijski šematizem, in o podatkih, ki bi spopolnili krajevni imenik.

49.

Razpis Iv. Nep. Schlackerjeve ustanove za učiteljske vdove.

Ustanova pokojnega vodje normalke, c. kr. šolskega svetnika in častnega kanonika Iv. Nep. Schlackerja v podporo ene učiteljske vdove se bode zopet podelila za čas od 1. avgusta 1897 do 1. avgusta 1898.

Častiti župni uradi naj obvesté v tem razpisu tiste vdove, ki sicer ne uživajo nikake ustanove, z opazko,

naj opremijo prošilke svoje prošnje z verjetnimi svedočbami, da so v resnici ubožne, nesvarljivega življenja in da so njihovi možje najmanj 10 let hvalevredno služili v kronovini Kranjski kot ljudski učitelji.

Prošnje naj se vložé do 30. septembra t. l. pri tukajšnjem konzistoriju.

50.

Birma in kanonično obiskanje.

Premilostni gospod knezoškof bodo delili prihodnje dni zakrament sv. birme po naslednjih župnijah: dné 25. septembra v Št. Jerneju, 26. na Raki, 27. v Leskovcu,

28. na Trebelnem, 29. na Mirni, 30. na Čatežu pri Trebnjem, 1. oktobra v Št. Lovrencu ob Temenici, 2. v Trebnjem, 3. na Raki.

51.

Konkurzni razpis.

Razpisujeta se župniji: Grahovo v cerkniški dekaniji in Trstenik v kranjski dekaniji.

Prosilci naj naslové svoje prošnje na veleslavno c. kr. deželno vlado v Ljubljani.

Kot zadnji rok za vlaganje prošenj se s tem določa 11. oktober 1898.

Z okrožnico sta bili razpisani župniji Bohinjska Bistrica in Višnja Gora do 12. septembra 1898.

52.

Škofijska kronika.

Baron Codellijev kanonikat pri tukajšnji stolnici je podeljen č. g. dr. Ivanu Korenu, kapelanu v Dobu.

Kanonično vmeščena sta bila čast. gospoda: dr. Ferdinand Čekal na župnijo Preserje 13. avgusta; Jernej Primožič na župnijo Goriče 20. avg.

Janez Pristov, kapelan pri Sv. Križu pri Litiji, vstopi pri jezuitih.

Župnija Št. Jošt pri Vrhniki je podeljena č. g. Frančišku Lakmayerju, župniku v Grahovem.

Premeščeni so bili čč. gg.: Janez Medved iz Križevega pri Kostanjevici kot kapelan v Dobrničeh; Evgen Lampe iz Grada kot pristav v bogoslovno semenišče v Ljubljano; Janéz Pelec iz Semiča v Hrenovici; Valentin Marčič iz Polhovega Gradca v Semiču kot I. kapelan, Anton Hribar iz Smlednika v

Polhov Gradec; Anton Plešič iz Št. Jurija pod Kumom v Smlednik; Viljem Mlejnik iz Semiča v Knežak; Janez Volk iz Dolenje vasi v Velesovo; Frančišek Žužek iz Preddvora v Dolenjo Vas; Anton Golf iz Cerknice v Preddvor; Viljem Paulus z Dol v Šmarije; Janez Sever iz Črnomlja v Čemšenik; Simon Ažman z Bohinjske Bistrice kot župni upravitelj na Studenec; Jožef Dostal, kapelan v Višnji Gori kot župni upravitelj ravno tam; Karol Dornig, kapelan v Podbrezji v Dob; Janez Gnjezda, valetudinarij, za kapelana v Cerklje pri Krškem; Anton Mezeg, kapelan v Selcih, kot župni upravitelj v Podkraj; Jernej Bernard iz Postojne k Sv. Križu pri Litiji.

V začasni pokoj sta stopila čč. gg.: Matej Kljun, župnik v Višnji Gori, in Jožef Pristov, župnik na Prežganjem.

Na novo so nameščeni čč. gg.: dr. Mihael Opeka, gojenec rimskega zavoda „Collegium Germanicum et Hungaricum“, kot kapelan v Moravčah; Jakob Lovretič kot II. kapelan v Kamniku; Frančišek Koželj v Križevem pri Kostanjevici; Janez Zore v Gradu; Engelbert Berlan v Št. Juriju pod Kumom; Andrej Lavrič kot II. kapelan v Semiču; Janez Knific v Cerknici; Frančišek Čemažar v Selcih; Janez Janc na Dolih; Frančišek Zupančič v Črnomlju; Adolf Knol kot II. kapelan na Raki; August Schauer v Koprivniku (Nesselthal) na Kočevskem; Andrej Ažman na Bohinjski Bistrici; Jožef Lavrič v Višnji Gori.

Umrta sta čč. gg.: Viljem Vesel, vpokojeni župnik-vikar nemškega viteškega reda v Črnomlju, dné 12. avgusta v Črnomlju; Janez Dolžan, župnik na Trsteniku, dné 16. avgusta.

Priporočata se v molitev častiti duhovščini.

V knezoškofijsko duhovno semenišče so sprejeti naslednji gospodje: Janez Bercé iz Dražgoš, Karol Čuk iz Črnega vrha pri Idriji, Herman Ferjančič iz Goč pri Vipavi kot eksternist, Frančišek Grivec iz Ajdovca, Karol Gross iz Zagorja ob Savi, Rudolf Jakhel iz Novega mesta, Frančišek Jereb iz Vodice, Frančišek Kimovec iz Cerkelj pri Kranju, Ivan Klemenc iz Slavine, Jernej Kovič od Sv. Helene pri Dolu, Lavrencij Lah iz Komende, Andrej Magajna iz Vrem, Alojzij Merhar z Ježice, Anton Penič od Sv. Križa pri Kostanjevici kot eksternist, Pavel Perko

iz Poljan, Jožef Podlipnik iz Boštanja, Ivan Prijatelj iz Dobropolja, Frančišek Rakovec iz Naklega, Valentin Sitar z Ježice kot eksternist, Rihard Smolej iz Ljubljane kot eksternist, Josip Šajn iz Lašič, Frančišek Škulj iz Lašič kot eksternist, Anton Tomelj iz Mengša, Alojzij Vehovec z Rake, Jakob Voljč z Vrhnike, Matija Volk iz Ovsiš, Frančišek Vrhovec z Brezovice, Mihael Zevnik iz Cerkelj pri Krškem.

V knezoškofijsko deško semenišče, Alojzije višče, so za leto 1898/9 sprejeti naslednji stari gojenci: Ahačič Matej iz Tržiča, Logar Jožef iz Metlike, Pečarič Martin iz Metlike, Pirc Jožef iz Velesovega, Štular Martin iz Metlike, Vovko Frančišek iz Škocijana pri Dobravi, Jeglič Ivan iz Podbrezja, Klopčič Luka iz Radoljice, Kostelec Martin iz Metlike, Perko Ivan iz Poljan, Podbevšek Jernej z Vranje peči, Pogačnik Lovro iz Kamne gorice, Sušnik Anton iz Mekin, Šarabon Vincencij iz Tržiča, Žnidaršič Anton iz Dobropolja, Bukovnik Janez iz Ljubljane, Dolinar Jožef iz Cerkelj pri Kranju, Konda Jakob iz Semiča, Kralj Alojzij iz Višnje gore, Kurant Alojzij iz Višnje gore, Peterlin Viktor iz Ribnice, Prijatelj Vladimir iz Novega mesta, Princ Mihael iz Kamne gorice, Štrubelj Janez s Police, Ažman Ciril iz Št. Jurija pod Kumom, Ciber Jakob z Iga, Dolenc Matej iz Postojne, Drol Ivan iz Sorice, Gole Anton iz Dobrnica, Jerč Frančišek z Lipoglavega, Kogovšek Ivan iz Št. Vida nad Ljubljano, Urbas Janez z Blok, Volk Jožef iz Trnovega, Zorko Frančišek z Vač, Bajuk Marko iz Metlike, Brecljnik Alojzij iz Št. Vida nad Ljubljano, Burgar Anton iz Ribnice, Govekar Frančišek iz Smlednika, Kepec Ivan iz Cerkelj pri Kranju, Lah Ivan iz Trnovega, Lovšin Ivan iz Ribnice, Pirc Ignacij iz Ajdovca, Škrbec Anton iz Starega trga pri Ložu, Uršič Frančišek iz Št. Vida pri Vipavi.

Na novo so sprejeti: Drnovšek Ivan iz Zagorja, Bester Lovro iz Ovsiš, Kadunc Frančišek iz Šmarja, Zupančič Valentin iz Most pri Ljubljani, Adlešič Jurij iz Adlešičev, Bukovič Anton iz Vipave, Debevec Ivan iz Begunj pri Cirknici, Dobravec Frančišek iz Radoljice, Gorjanec Martin iz Postojne, Jerman Jakob iz Črnomlja, Kovač Janez iz Postojne, Miklavčič Frančišek iz Poljan nad Loko, Pečarič Frančišek iz Metlike, Pohar Jožef iz Begunj, Prebil Andrej iz Horjula, Primar Janez iz M. D. v Polju, Trdan Frančišek iz Ribnice, Vodopivec Ivan iz Cerkelj pri Krškem.

Knezoškofijski ordinarijat ljubljanski, dné 30. avgusta 1898.